

1 רמב"ס יד החזקה הלכות חמץ ומצה פרק ז

(ג) וצריך לעשותות שניינן בלילה זהה כדי שיראו הבנים וישאלו ויאמרו מה נשתנה הלילהזה מכל הלילות עד שישיב להם ויאמר להם כך וכך אירע וכך וכך היה וכיצד משנה מחלוקת להם קליות ואגוזים ועוקרים השולחן מלפניהם קודם שיאכלו וחוטפין מצה זה מיד וזה וכיוצא בדברים האלו אין לו בן אשתו שואלתו אין לוacha שואלין זה את זה מה נשתנה הלילהזה ואפילו היו כולם חכמים היה לבדו שואל לעצמו מה נשתנה הלילהזה. [השגת הראב"ד - חוטפין מצה א"א פירוש אחר ממחרין לאכול כדי שלא ישנו]

2 רמב"ס יד החזקה הלכות חמץ ומצה פרק ח

ומוזגן הocus השני וכאן הבן שואל ואומר הקורא מה נשתנה הלילהזה מכל הלילות

3 ספר ליקוטי אמרים - אות א

א) עניין יציאת מצרים על ידי שאלה דזואה, כמו שאמרו ז"ל (פסחים קט"ז) ואפילו חכם שואל לעצמו ואפילו שאינו יודע לשאול את פתח לו, פתיחה היינו כדי שהוא יגמר וישאל הוא לפניו שכל דבר על ידי גייעה והשתדלות ואם לא גיעת ומצאת אל תאמן (מגילה ו' ע"ב), יציאת מצרים באור הגדול שהיה או לכוארה היה בלא שום גייעה כמו שאמרו ז"ל (ויקרא רבה כ"ג, ב') הלו עובדי עבודה זרה וכו' רק ברצון פשוט בדרך שנאמר (מלאכי א', ב') ואוהב את יעקב וגור' דאין טעם לאהבה, והנה בסיפור יציאת מצרים מתעורר אותו אור ממש כתעם כל העוסק בתורת עולם כאילן הקרייב (מנחות ק"י) וכן בכל מקום הדיבור מעשה כדיליף בפרק כל כתבי (שבת קי"ט ע"ב) מקריא דבדבר גוג', ולכן צריך דזואה על ידי שאלה להורות שאין בא מעצמו גם אור זה רק כדי בהשתדלות מועט ומיד ה' יתברך מאיר לו, ועל ידי שאלה בלבד כדי להיות נקרא השתדלות ושאינו יודע לשאול את פתח לו פיו ישיאל ודין:

4 תשבי

5 ספר ליקוטי אמרים - ספר יהושע פרק א

ומספר השלוש דהינו שלוש ראשונות כתר חכמה ביןיה הוא כלל שלוש הנזכרים כנודע כתר הוא בסוד מקיף וחכמה במוח ובינה בלב, והוא נגד שלוש מדיניות דנביא חכם ומלך וכינ"ל, ונביא מצד הדעת שהוא בפנימיותו מלא מקום הכתר כמו שנtabar במקומות אחרים מזה דלכן לא קם נביא כמשה כי הוא שורש הדעת ושלימותו כנודע,

6 ספר ליקוטי אמרים - אות טז

וכידוע דאין נקרא הכתר שכבר הוא מכלל מניין המדאות של ה' יתברך המתפשטות בסוד הצמצומים לבוא לידי גילוי והשגת אדם אלא שמידה זו היא שורש להם לכך נקרא בשם אין, כי התחלת התגלות ההשגה למוח נקרא יש מאין שהוא השגת החכמה שבמוח שכך הוא ישות וכמו שנtabar זה במקומות אחר ואין כאן מקום להאריך

7 ספר ליקוטי אמרים - ספר יהושע פרק א

כתר הוא ההתחלה ושורש הנעלם של כל קומה שלימה מעשר ספירות כנודע,

8 ספר זובר צדק - פרשת אחורי מות אות ז

פירוש כתרא נקרא העומק שאין נגלה אף לאדם עצמו

9 ספר ליקוטי אמרים - דרשה לסיום הש"ס

משמעותי גם כן על קומו תשעה כי באמות הם רק עשרה סמנים נגד עשר ספירות וארבעה שנתרפשו בכתב צרי ציפורן חלבנה ולבונה הם נגד עמודה אמצעיתא כתיר תפארת יסוד מלכות שנגדם ארבעה לשונות שכי נדרשת (ראש השנה ג'). אי היו כתיר שאין יודע כלל, דלמא הוא תפארת שיש בו ספק ואינו מבורר, אלא הוא יסוד דרצה לומר דזקא כך ולא בעניין אחר, ודזה הוא מלכות שנקרה זאת רצה לומר שבורר לעין שודאי הוא כך,

10 ספר ליקוטי אמרים - אות יד

ושלוש אלו אנו מבקשים מה' יתברך וחננו מאתק דיקא חכמה בינה דעת CIDOU דעת הוא פנימיות של הכתיר דרצה לומר קדומות ותחלת השכל וראשתו וכדפירש רש"י (תשא ל"א, ג') דעתו הוא רוח הקודש

11 רש"י על שמות פרק לא פסוק ג

(ג) בחכמה - מה שאדם שומע בדברים מאחרים ולמד:
ובתבונה - מבון דבר מלבו מתוך דברים שלמד:
ובדעת - רוח הקדש:

12 ספר ליקוטי אמרים - אות ח

וכן כל דבר נחلك לראש תוך סוף כנודע. וכל הגוף הם ראש המקבל ההשפעה מלמעלה והגוף הוא עצם האדם ושוקינו הם כח ההשפעה לזרמתו וכל חלק מהם גם כן נחلك לתלת כנודע, ובראש עצמו יש שלוש ראשונות כתיר חכמה בינה או חכמה בינה דעת מצד פנימיותו החכמה הוא מה' יתברך ומה' שמקבל ובינה עצמיותו שבין דבר מותך דבר ודעת חיבורים להשפעה לב וכוחות הפועלה, ובחיצוניות פירוש בלא התתבותנות מצד עמוק פנימיות הכוחות רק מצד החיצוניות המתגלגה עצם הראש הוא כוחו המשפיע לב וכתר הוא ההשפעה של מעלה מראו מה' יתברך, ושלוש אחרונות של כל פרצוף הם כוחות ההשפעה והם נצח הוד יסוד, נצח הוא הימין מקרבת שרצונו להשפעה והוא כח המשפיע והוד הוא שמאל דוחה כאלו רצונו לעכב לעצמו וייסוד בו הוא מזת ההשפעה, והם נעשים שלוש ראשונות שהם שלוש כוחות של קבלת ההשפעה של המქבל משלוש כוחות אלו של נתן ההשפעה נעשו שלוש ראשונות שהם שלוש כוחות של קבלת ההשפעה של המქבל שחלוק גם כן שלוש כוחות אלו עצם כ"ל, כי כפי חילוקם במשפיע כך מתחלקים במქבל
והם שלוש ראשונות של התורה המדרכת לאדם בחמשים שערין בינה, השלוש ראשונות שהם האחורונות מחכמה
הם שלוש טטרים שהם סוד CIDOU דראשית היגלי לאדם באלב דקיימה לשאלת, מה שאין כן חכמה שבמוח
שאינו מוגרש בלב לא קיימת לשאלת, וכן חכמת ה' יתברך שלא מצד התגלותה בבינה שבלב בני ישראל אין דורשיין,
ובמרכבה שהוא האחד המדבר ביחיד של עולם ביחיד, ומעשה בראשית שمدבר מנבראים ויש שנים בורה ונברא
בשנים, ובעריות שמדבר מן הזולת שהוא השליishi בשלושה, ובתורה נתהפק הסדר להיות פרשת לך דמעשה מרכבה
השלישית כ"ל דכתיר דחיצוניות בפנימיות הוא הדעת שהוא השליishi, ובתורה הוא מצד השפעת החכמה לבינה
שבלב שהוא על ידי הדעת שבחכם המחבר חכמה ובינה שבচকমা:
ושלשה כוחות אלו של חכמה בהשפעה היו בשלושה אלו אנשים המذكورون באותו פרשיות, כח חכמת מעשה
בראשית נשפע באדם הראשון שהוא הנברא הראשון והכיר את עצמו ומכך זה הבהיר חכמה שבכל הנבראים כמו
שנאמר (בראשית ב', י"ט) ויבא וגוי כל אשר יקרא וגוי וקריאת השמות הוא מצד הבקיאות בחכמת טבע של כל
נברא, ודרשו לשנים הם שני בניו קין והבל שהם גם כן שורשי כל הנפשות כמו הנודע כי הם ראשית אוננו, וכי היה
בקי בחכמת טטריו הוצאות נבראים על ידי שנצטו להכenis כל בעלי חיים וצומח להחיות זרע ודרשה שלושה בניו,
ומהם פירוד האומות לשונותם שכח כל האומות בזה בקיום העולם במעשייהם ופועלותם שעל זה הוא כל קיים
האומות לקיום וישוב העולם לחדר פועלות שונות בנבראים כל אומה פועלת פועלה מיוחד בשבעים כוחות הנפש
כמו שתתברר במקום אחר:

13 ספר צדקה הצדיק - אות קמא

קמא) ההלם שmagiu לאדם הוא נראה לכוארה ראייה שגם החשך והחומרה שהיה לו מקודם היה שקר כי שפת אמת תכוון לאדם. אבל באמת אדרבה על ידי זה הקב"ה בונה שתכוון לעד החשך כאשר מashi בהלם שהוא בסתר פנים מהשם יתברך ומתהנן מהשם יתברך שיופיע לו הרוי כבר איינו בהלם שעל זה נאמר תכלית הידיעה שלא נדע. ודבר זה נקרא ענווה והוא מדрагה היוטר גדולה כנודע ונאמר (זהללים ל"ז א') וננוים יירשו ארץ פירוש ירושה אין לה הפסק (בבא בתרא קכ"ט ע"ב) וכמו שנאמר במשה רבינו ע"ה שהיה ענו מכל האדם לא כחתה עינו וגוו' (דברים ל"ז') שלא היה לו מעלהותיו שום הפסק ודיקא על ידי זה נעשה שתיכון לעד:

14 ספר דברי סופרים - אות לח

אבל חכם עדיף מנביא ודברים שלא נתגלו למשה רבינו ע"ה נתגלו לרבי עקיבא וחביריו כמו שאמרו בדבר הרבה (י"ט ו') שהוא השורש זתורה שבעל פה כמו שאמרו (סנהדרין פ"ו). כולו אליבא דרבבי עקיבא ובירושלמי דשלמים (פרק ה' הלכה א') עיין שם, כי הוא הצד בפיו דעש הרשות על ידי שורשו מיצחק דעתן כן רישיה בעיטפה דיצחק שם ניזוצץ רבי עקיבא, שהפסולות הואennis דקדושה ומתחפץ ללבון העליון שזו תכלית המשכת החכמה זתורה שבעל פה שבועלם הזה מצד המחשבה וההעלם, זהה סוד כך עליה במחשבה שאמר על מיתתו (מנחות כ"ט ע"ב) כי הוא מעולם המחשבה והחכמה שקיים שנטגלה אל הבינה שבלב, דשם אנו השגת אדם בעולם הזה משנת אלא על ידי מסירות נפש למיתה:

דעת זה אמרו (ברכות ס"ג ע"ב) אדם כי מוות באוהל דבמיאתנן רואין (תורת כהנים ריש פרשת ויקרא) ולזכות לראייה דמוחיו בעניינו או לאפשר אלא על ידי מסירות נפש וכמו שאמרו (פרק דרבי אליעזר פרק ל"ב) ביצחק בשעת עקיידה דראה וכחו עינוי על ידי זה מחיזו דהאי עלא, כי עיקר הראה הוא ראיית החכמה וההשגה וכמו שנאמר (קהלת א' ט"ז) ולבר ראה הרבה חכמה וכלהון חכמה רואה אני את דברי פלוני, ועל כן נקראים הסנהדרין עני העדה (במדבר רביה ט"ו כ"ד):

ועל כן כל ימי של ר' עקיבא היה מצטרר מתי יבוא לידי מסירות נפש בפועל (ברכות ס"א ע"ב), מצד רוב השתוקקותו כל ימי בהשגת שלימות החכמה וההשגה שיווכל לזכות על ידי זה, כי תכלית הידיעה שלא נדע הוא השגת עמוקה יתברך שאյ אפשר לדענה כלל כי לא מחשובתי מחשובתיכם, ואי אפשר לבוא לה על ידי התבוננות ודעת, וידעה רק על ידי העדר הדעת:

...

ופורים הוא התחלת תורה שבעל פה על ידי דהדר קיבלה מאהבה (שבת פ"ח). ותוקף החשך שזו יסוד תורה שבעל פה כפי גודל החשך והאהבה שיש לו לדברי תורה למסור נפשו עלייה. כן הוא השגת חכמתו והמוסטרין המתגlin לו מהמשכת חכמה עליונה (עיין זהה ק' ח"ב פ"ח). שלמעלה מהבינה והדעת DIDUYUT והשגת אדם, והתחלת התערות הדינין שמשם המשכת מציאות הרע בפועל הוא מהבינה, אבל בחכמה שם אין שום מציאות של רע כלל כי הכל עליה במחسبة בשווה לפניו דשם הוא למעלה מהידיעה והבחירה ומה שמתברר בסוף הכל הוא גליו שם במחسبة תחילת:

ועל כן המשתה ושכורות דפורים הוא עד דלא ידע בין ארור וכו' מצד הסתלקות הדעת אין ידיעה להבדיל בין ארור לבורך והכל שווה לפני, ובועלם הזה הוא רק על ידי שכורות כי מצד דעת אדם הוא ההבדלה בין טוב ורע וקודש וחול, ורק אם אין דעת הבדלה מניין (ירושלמי ברכות פרק ה' הלכה ב'), ובועלם הזה דעת חסרת מה קנית (ויקרא רבה א' ו') אבל שלימות הידיעה שלא נדע הוא שיגע למקום חסרון הדעת שמצוות הוא המשכת קניין הדעת עד שאין חסר כלום כシкор דכולי עלא דיליה, וזהו השמה דקדושת ימי הפורים שזכו לה ישראל בימי מרדי, ואין כאן מקום לבאר יותר:

15 ספר מחשבות חרוץ - אות ז

וזה ולא י"א דפירוש הארץ"ל שלא לחשוב כתיר ודעת יחיד, ובאמת זה משלים הי' בחיצונות וזה בפנימיות היינו דעת הוא ההשגה שאדם מшибג מצד רוח הקודש שבו כדפירוש רשי' פרשת תא (שמות ל"א, ג') דעת זה רוח הקודש, וכתר הוא מה שלמעלה מההשגת אדם ועומד בסוד מקיף, וגם בזה יש השגה לתכלית הידיעה שלא נדע דזהו תכלית וקצת מדריגת ההשגה להציג שיש עוד דעת והשגה שאי אפשר להציג, ועל כן מצד ההשגה הקומה הוא י' בצרורו

הדעת שהוא שורש כח ההשגה, ומצד העדר ההשגה ותכלית הידיעה הקומה הוא בצירוף הכתר שהוא השורש דשלא נדע ותכלית הידיעה, אבל לבוא לגדיר הדעת והידיעה הגמורה גם אותה מדרישה שלא נדע והוא במו פלא ממנו זה דבר שאי אפשר ודבש מצאת אcolon דיק פן וגוי (משל כי כ"ה, ט"ז):

16 ספר פרי צדיק פרשת כי תצא - אות טז

זה העני שאמרו בגמרא נ' שערין בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחד שענין הנ' הוא בחינת כתר עליון. אף אמר הלשון שערין בינה אך על ידי הדעת מופיע בו מכתב רעלין על ידי הקוצו של יוד וכמו שאמרנו. וזה השער לבעל תשובה כמו שנאמר ולבבו יבין ושב ורפא לו ולכן נקרא תשובהعلاה גם כן אימה. וזה לא מסר למשה רבינו ע"ה וכן כתוב בפירוש בתיקונים (סוף תיקון כ"ב) כתר עליון דא היא שלימו דן' שערין בינה וזה היא דלא אתיהיב למשה וכו'. ועל זה אמרו במקום שבעל תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדים. וזה שאמרו במדרש כל יקר ראתה עיניו זה ר' עקיבא וחביריו

17 ספר ליקוטי אמרים - אות ח

והם ארבעים ותשע ימי הספירה שאחר גאות מקרים שהוא בירור ארבעים ותשע שערין בינה מצד הטוב, אז זכו לשער החמישים שבשבועות היו חירות מלאך המות ומיצר הרע כמו שאמרו ז"ל (שמות רבה מ"א, ז') והיינו בירור השורש וזה עדים מהר חורב והם הכתירים שאמרו ז"ל (שבת פ"ח). שהכתר הוא מעלה מן הראש כי ארבעים ותשע שערין הוא בלב האדם מצדיו ויכול להגיא בשתදותו, אבל בירור השורש ונקיין עטיו של נשך אדם הראשון זהו מעלה מראש האדם רק על ידי ה' יתברך שמשיעו זהה להיות כלאים ממש, והתורה היא המαιיה לאדם ומדריכתו לבירר לבבו בכל החמישים שערין בינה:

בינה

18 ספר צדקת הצדיק - אות קצח

והתורה היא לימוד דרך כלל אבל בפרט בעתו באותו זמן ונפש ומקום זהו בבני יששכר יודעי בינה לעתים שנמשך מן הבינה שבלב שם הוא הרחמןות והאהבה לבריות. מה שאין כן החכמה הוא אהבת התורה זהו בלי ביחס שיצא ממנו רביינו ע"ה ובכלל הכהנים והלויים הם השופטים כמו שנאמר (דברים י"ז ט') ובאת וגוי ובכמה מקומות:

19 ספר צדקת הצדיק - אות רכא

וכמו ששמעתי על מבין ולא בינה (תיקוני זוהר י"ז ע"ב) ידיעא שהמלכים אין להם בינה זהינו הרגשה בלב שזהו רק לבני אדם שהם חסירים וצרים לזה. והשם יתברך מבין כמו הבני אדם הוא מרגיש אבל לא בינה שהרי איןו חסר. ולכך המלאכים אין יודעים הדבר שהוא הרגשת הלב של כל אחד בפרט. רק הקול בכלל זה אין נשמע לבני אדם וכמו ששמעתי על חכמים ולא בחכמה (שם) ידיעא דמלכים יש להם חכמה (ופירוש מה השמיעה לקול דברי אלהים חיים) מה שאין כן בני אדם. והשם יתברך חכמים אבל לא בחכמה כמלכים. והם משמעיים בכלל שהוא חכמה מה שקיבלו מאחרים. ואחר כך על ידי בינה והרגשה שבלב הוא עומד על הפרטים שבדברי אלהים חיים כל אחד לפמי מדrigato ואלו דברי אלהים חיים אף על פי שחולוקים בפרטם בתורה שבעל פה. ודבר זה צריך ליראה כי פירוש מלאכים כל מיני כוחות שבעולם בהיותם מופשטים מלובש החומר שבעולם העשייה רק בהיותם במדrigat בריאה וכיירה זהינו רוחניות אותו כח מבלי הרכבה שהיא בו כח הבחירה וכל מיי כוחות כלולים באדם. וכאשר מעורר כוחותיו שבלב להשם יתברך והוא על ידי היראת שמיים כי הכל בידי שמיים חזק מיראת שמיים (ברכות לג ע"ב) בזה הוא כח התעוורות האדם. אז מתגלה אצלם בכל רצון השם יתברך באותו יום بلا עינוי ואחר כך בעינויו ובינתו מבירר דבר זה בחזרי לבבו. אבל מכל מקום הוא מתעורר לזה מצד הכוחות הכלולים בו המתעוורות על ידי היראת שמיים:

20 ספר זובר צדק - קונטרס נר המצוות מצות עשה א'

וכן סדר בניין האדם לידת המחשבה היא במוח והוא מושכל ראשון [והוא מכובן גם לדברי רשי' פרשת תsha (ל"א, ג') חכמה מה שלמד מאחרים שזה נולד מעצמו ואין מקום להאריך בזה] ואחר כך מתבונן בלבו אם כשר הדבר לפניו. ואחר כך בא לפועל המעשה על ידי האבירים שמשכן חיותם נمشך מן הלב כמו שנאמר (משל ז', ג"ג) כי ממנה תוצאות חיים. ועל ידי רצון הלב kali המעשים גמורים כמו שאמרו ז"ל (עיין רשי' במדבר ט"ו, ל"ט) עין רואה [רומי לחכמה שבמוח] ולב חומד וכו'. וכן איתא (ברכות ס"א). דמשכן יציר הרע על מפתחות הלב שהוא מקור למעשה. וכל פעולה שאינה על ידי רצון הלב הרי זה שוגג ואונס ומתעסק בעלמא ולא כלום הוא רק כמו מעשה בעלמא. רצה לומר שאין בספרי כוחות אלו נטוותות להטוט המעשה לכל אשר ירצה על פיהם רק מפני מה טבעי הנטוע באבירים בלבד וזהו מעשה בהמה. וכי שעה על פי רצון הלב אבל بلا התבוננות המוח הוא נקרא מיד [עיין יומה (לי"ז ע"ב) שלושה שמות אלו וביאורם לדעתינו כמו שבארתי] אבל מי שעשה בהסתמכת החכמה שבמוח והרצון שבלב זה נקרא מורד וכמו שאמרו ז"ל (תורת חנינס כ"ז, י"ח) יודע רבונו ומתכוון למרוד בו: ומשן צלים אלקים הוא בשתי כוחות אלה המעוררים המעשה ואני מעשה קוף רק בבחירה וביתרונו האדם מן הבהמה. והאלקות השוכן בהם הוא התורה והיראה התורה והחכמה במוח והיראה בלב כמו שתבואר. ועל ידי שניהם בידיו לכפות kali המעשה הגופניים להיות נשבכים אחר רצון ה' יתברך. שהיראה שמים שהוא הלב טוב על זה אמרו (אבות ב', ט') שככל דבריו דבריכם זהה כולל כל המזרות טובות מדות הגוף להטוטם. ובלא תורה שהיה החכמה והדיעה בטוב ורע לא סגי, שלא ידע מה הטוב כמו שאמרו (שם ב', ו') אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד. וכן בתורה וחכמה בלבד לא סגי כמו שאמרו (קידושין מ' ע"ב) תלמוד גדול שמביא לידי מעשה הוא על ידי הלב נ"ל. ובלאו היכי לא סגי כמו שאמרו בירושלמי (פרק קמא דברות הלכה ג') בלבד שלא על מנת לעשות רחמנא ליצלן עיין שם וכמו שאמרו בברכות (י"ז) שלא יהא אדם וביוםא (פ"ז) זה בא מן הלב רע. ועל זה אמרו בפרק במה מדליקין (שבת ל"א ע"ב) ואי לא לא פירוש ואין בידיו כלום כמו שאמרו (יבמות ק"ט ע"ב) דאף תורה אין לו עין שם:

והיינו דאף על פי שהבראה המוח ואחר כך הלב וכונך לעיל שבתחילת ראשית המחשבה והחכמה ביתו הלב מכל מקום הרי מן הלב תוצאות חיים לכל האבירים וגם למוח עצמו נמשך התערורות למחשבה מכח הרצון שבלב. וזהו אם אין ירא והכו' שחווזרים חלילה זה קודם לזה וזה קודם לזה לעולם לכל רצון הלב קודמת ממחשבה במוח ולכל מחשבה קודם רצון בלב שרצו בחשוב כך ולעולם זה נמשך מזה. וזה בכל מחשבות ורכונות שבאדם זה לרע והן לטוב במחשבות דעתם אלקיי לקודשה שבלב ומה על ידי תורה ויראת שמים [ולפי שמקור החיים בלב לנו איתא שם ביוםא בלב למשמעאים סמא דמותא העדר החיים. מה שאין כן בהעדת התורה]:

וזה גם כן שני המשלים בפרק במה מדליקין שם למפתחות פנימיות וחיצונית ולתרנגול ודורתא שהם לכארה שני הפכים. ורצה לומר שפתח חיצוני רצון הלב להתעורר לחכמה על ידי יראת שמים שבלב ואז כשהחכמה נמשכנת מצד היראת שמים המתעורר בלב אז הוא מגיע לפתח שני שהוא התרעה והוא תורה וחכמה שבמושת. ואחר כך לדרתא שהוא יראת הלב שם הדירה קבועה לחוי האבירים שהוא חיות כל האדם ומשם יוצאת לפעול המעשה טובה שהזו תוכנית חכמה כמו שאמרו בסוף פרק ב' (ברכות י"ז):

זויה גם כן מה שכתב בתנא דברי אליהו הרבה (פרק ג') אני יראתי מותוך שמחתי ושמחה מותוך יראתי. השמחה היא בתורה כמו שנאמר (תהלים י"ט, ט') פקדוי ה' ישראלים משמח ללב וביוםא שם יראת ה' תורה עומדת לעד זה הלומד תורה בטהרתה Mai הוא נושא אשה ואחר כך לומד תורה. פירוש שהتورה הנמשכת מן היראה היא תורה של טהרה כי דבר שיש בו נגיעה לגוף הבהמי נקרא טומאה:

....

זה סוד מה שモבא בזוהר (יtro פ"ה. ושאר דוכתי) דחכמה ובינה הם אבא ואימה. ובתיקונים (קדמה י"ז) דאבא מוחה ובינה ליבא ואין מקום להאריך בדברים למה שהם. אבל הוא מבואר בтолדות המעשים טובים של האדם כמו שתבואר לעיל כי החכמה שהיא ראשית המחשבה היא כמו האב. וזה שנאמר (משל ט"ז, כ') בן חכם ישmach אב שהחכמה נמשכנת ממנו. והבינה באם כמו שאמרו ז"ל (נדזה מ' ה' ע"ב) ויבן שנטנו בה בין יתרה והיא היראה שמיוחס לאשה כמו שנאמר (משל ל"א, ל"ז)acha יראת ה' ונאמר (ישעה ל"ג, ו') יראת ה' היא אוצרו ואמרנו ז"ל (ברכות ס"א). שהאשה כאוצר רחבה וכו' וכך שתבואר לעיל שהאשה מדrichtת השלמת החסרון וכן יראה יסוד למצות לא תעשה כמו שכתו הקדמוני:

ויאיתא (מדרש משלי א') היכן החכמה מצויה בראש ר' אליעזר אומר בלב שנאמר (שמות ל"ה, כ"ה) וכל אשה חכמת לב אמרו ליה אין חכמה לאשה אלא בפה. פירוש חכמת האשה רק השלמת חסרונה כמו שתבואר לעיל [וכמו

משמעותי באורך על פסוק חכמת נשים] והוא בפלק שהיא המלאכה שהאהה עושה לבעה שהוא להשלים כדתנן הטעם (כתובות נ"ט ע"ב) שהבטלה מביאה לידי שעמוס ולידי זימה. והיא היראה כמו שאמרו (אבות ב, ב') כל תורה שאין עמה מלאכה היא עמוד העבודה שהיא היראה כמו שתתברר לעיל וכמו שנאמר (דברים י"א, י"ג) ולועבדו בכל לבבכם שהעבודה בלב וכמו שאמרו (שבת קי"ט ע"ב) שהdíבּוּר מלאכה וכמעשה. ומциינו דיבור בלב כמו שנאמר (תהלים ט"ז, כ') ודובר אמת בלבבו מה שאין כן במוח לא מצינו דיבור כי שלוש מדרגות מחשבה דיבור ומעשה כך סדורן מחשבה במוח ודיבור בלב נזכר לעיל וכלי מעשים גומרים כמו שתתברר אצלנו במקום אחר. וכשהאין עמה מלאכה שהיא הלב סופה בטלה כנ"ל שאינה עומדת לעד:

יכוח מ'

חולל

זמלים ב'

פין ה' חלה

אתהיל עטג חתינו שידשית

חולל

טומאים כ'

בדברי ר' דל הוזר חלילה הוא לשוז סביב ובליה
מן לחול במזילות. כי כי ר' דל במזול סובבים
סובבים וחווזרים למיחום היראשון רחיתות בחודה בחתת
פתח. כי חמילה בשעם מלען במשפט הא חמבה על
מושחל אכילה שלילה. אבל חלילה לר ורומייהו שהוא
לשוז מגיעה ההא נספה לבז הוא מלען רחיתות חמוצה
זה השרט לא גמיא במיינא במירא רח פעם אלה

חולט

מקצת ח' כ'

ר' חלטו המופב לשוז חולוטין ידוע בדברי
dal והוא מילוז לגבירות תרגום להולוטין בלוז
אשר איגן ובלעד ליבר רשות בר בגפעל גחולט
גבהפעיל החלית מוחלט

חולט

טלט ח'

יש מיחומות שחדרין למאכלת חلط מן
מוחלפות השע ועשרים על שם שם מוחלפי^ו
הבחמה מיחומים למייתה והרדה בתבעל שם שם פוריות
והוא רחוח בעיבוי

חוליך

טלט ח'

רכותיב בחוליך בזכר. וכי כל החוליה על
רבו באלו בחוליך על חשביבת והשס מיטלוקת
חרחה ובל עדרת. עבז בלם לשוז הברל רחפן. ומוש

-

 אחר חלאו